

የኢ.ሕ.አ.ፓ የፖለቲካ መመሪያ
የኢ.ሕ.አ.ፓ የኢኮኖሚ ፖሊሲ
የኢ.ሕ.አ.ፓ የትምህርት ፖሊሲ
የኢ.ሕ.አ.ፓ ፌዴራላዊ/የፌዴራል ፖሊሲ
የኢ.ሕ.አ.ፓ የውጭ ጉዳይ ፖሊሲ
ኢ.ሕ.አ.ፓ የኢትዮጵያ የመከላከያ ፖሊሲ

የትዝብት አድጋሚ

የኢ.ሕ.አ.ፓ የፖለቲካ መመሪያ
የኢ.ሕ.አ.ፓ የኢኮኖሚ ፖሊሲ
የኢ.ሕ.አ.ፓ የትምህርት ፖሊሲ
የኢ.ሕ.አ.ፓ ፌዴራላዊ/የፌዴራል ፖሊሲ
የኢ.ሕ.አ.ፓ የውጭ ጉዳይ ፖሊሲ
ኢ.ሕ.አ.ፓ የኢትዮጵያ የመከላከያ ፖሊሲ

የትዝብት አድማስ

ሚያዝያ 8 ቀን 2002 ዓም

ሶሻል ዲሞክራሲ

የኢሕአፓ የፖለቲካ መመሪያ

ፓርቲው በ1976 ዓም ባካሄደው ሁለተኛ ጉባዔ ላይ ካስተላለፋቸው መሠረታዊ ውሳኔዎች መካከል ዋናው የድርጅቱን የፖለቲካ መመሪያ በጥሞና መርምሮ መሠረታዊ ለውጥ ማድረግ ነበር። ፖለቲካ መርሆዎቹን፣ ከተጨማሪ ሁኔታና ተመክሮውም ጋር በመጣጣም ለማሻሻልም ምክንያት ያደረገው ፥ የሀገራችንን ወቅታዊ ሁኔታዎችን በሚገባ አጠናቆ በደረሰበት ግንዛቤ ነው ። ይህም መሻሻልና ለውጥ በፓርቲው የፖለቲካ ፕሮግራም ሰነድ ላይ በዝርዝር ለሰፈሩት የሀገራችን ዋና ዋና ብሄራዊ ፖሊሲዎቹም መሠረት ነው ። ስለሆነም ፥ እነኝህ ዋና ዋና ፖሊሲዎች የፓርቲውን የፖለቲካ ርዕዮ-ት የሚያንፀባርቁ ናቸው። ጊዜውን ጠብቆም የሶሻል ዲሞክራሲ ርዕዮ-ት የፓርቲው የፖለቲካ መመሪያ እንዲሆን ያስፈለገበትም መሠረታዊ ምክንያት ፥ ለሀገራችን ሁለንተናዊም ሆኑ ነባራዊ ሁኔታዎች ተገቢና ተስማሚ ይሆናል ተብሎ ስለታመነበት ነው ። ስር የሰደዱና ውስብስብ የሆኑት የሀገራችን ችግሮች በየፈርጃቸው እየተለዩ በሂደት ሊቀርፈቱ የሚችሉት፥ ከኢትዮጵያ ሕዝብ የቅርብ ፥ የመካከለኛና የሩቅ ጥቅም አንጻር ታይተው፥ ሁነኛ ቦታና ቁርጠኛ ውሳኔ እንዲያገኙ ሲደረግ ነው ። የኢትዮጵያን የፖለቲካ፥ የኢኮኖሚና የማኅበራዊ ችግሮች በአስተማማኛ ደረጃ እየቀረፈ ፥ በቀጣይነት የልማቱን እርምጃ እያከናወኑ፥ የሀገሪቱን ዕድገቱ ለማፋጠን ካስፈለገ ፥ ይህ የሶሻል ዲሞክራሲ የፖለቲካ መመሪያ ማዕከላዊ ሚና ይጫወታል ። ለዚህም ሦስት ዓይነተኛ የልማት ረድፎችን በዕቅድ ውስጥ በማስገባት መንቀሳቀስ እንደሚገባ የምንፈልገው ፥ ለሀገራችን ያለንን ሩቅ ራዕይ አሻግረን በማየት ነው ። ሀገሪቱን ከድኅንነት አረንቋ ለማስወጣት ጤናማ የሆነ ማነኛው ዜጋ ሁሉ ኅብረተ-ሱታፊ የሚያደርግበት የብሔራዊ ኢኮኖሚ ግንባታ ድርሻ እንዲኖረው ያስፈልጋል ። ይህን ስንል፥ የግል ሃብት የማፍረት ነፃነት፥ የዜግነት መብት ብቻም ሳይሆን የሕግ ዋስትና ያለው መሆኑንም ጭምር የኢትዮጵያዊነት ማረጋገጫው ነው የሚለው አመለካከት

ዕምነታችን ስለሆነ ነው። በዴሞክራሲያዊ ሥርዓት ላይ የተመሠረተ የመድበለ-ፓርቲ የፖለቲካ ህይወት ለሕዝባችን ፍቱን መድኅኒት መሆኑ እንደተጠበቀ ሆኖ፤ ለዕድገታችን አስተማማኝና ለዕርምጃችን ፍጥነት ማረጋገጫ ሊሆን የሚችለው፤ የኢኮኖሚውና የማኅበራዊው ኑሮ መስክ የተለየ ትኩረት ሲሰጠው መሆኑ የሚያከራክር አይደለም። የሀገራችን ድኅነትና ኋላ ቀርነት ዓለም ያወቀው ፀሀይ የሞቀው ብቻ ሳይሆን፤ የዘወትር ኑሯችን መስታወትም ስለሆነ ያንኑ መደጋገም ዕርግጥ ውሀ መውቀጥ ይሆንብናል። የኛ የፖለቲካ መመሪያ ሶሻል ዴሞክራሲ እንዲሆን የመረጥነውም፤ ለኢኮኖሚው ችግርም ሆነ ለማኅበራዊ ኑሮ ቀውስ ተቀዳሚ አጀንዳ ለመስጠት ይረዳል በሚል ዕምነት ነው።

በዛሪይቱ ኢትዮጵያ አስራ አራቱ ሚሊዮን ወጣት በመላው የሀገሪቱ ግዛት በሥራ አጥነት ተቀይሮ ይኖራል። በአዲስ አበባና በአካባቢዋ ብቻ አራት መቶ ሺ ያህል ወጣት ትውልድ እንደዚሁ በሥራ-አልባነት እየተንከራተተ ይገኛል። ታዲያ የዚህ አፍለኛና አምራች ኅይል ሥራ-ፈት ሆኖ መቀመጥ፤ በመላ ሀገሪቱ ላይ የሚያስከትለውን የማኅበራዊ ኑሮ ቀውስ ለመገደብ ምን ያህል ችግር እንደሆነ መገመት አያስቸግርም። በአንድ ሀገር ላይ ሥር የሰደደ የኢኮኖሚ ችግር፤ በነዋሪዎቹ ዘንድ የሚያመጣውን የማኅበራዊ ኑሮ ቀውስና የሚያስከትለውንም ማዕበል አስቀድሞ ሊገነዘብ የሚችል መንግሥት ከሌለ፤ የኋላ ኋላ በሀገሪቱ ላይ ሕዝባዊ አመፅ ማስከተሉ የሚቀር አይሆንም። ለሚመጣው ጉዳትና ጥፋት አስቀድሞ ብሔራዊ መከላከያ የማያሰናዳ ሥርዓት፤ የሚኖረው የመጨረሻ ምርጫ፤ አጥፍቶ መጥፋት ብቻ ይሆናል። የወያኔዎቹ ወዳጆችና የቅርብ አማካሪዎች ይህንን ሁሉ ተገንዝብው ለነመለስ መልካም ምክር ይለግሳሉ ባይባልም፤ ለራሳቸው ጥቅም ብቻ እንኳን ሲሉ የሚበጃቸውን ማድረግ በተገባ ነበር። ታሪክ እንደሚያስረዳን ከሆነ ግን ይህንን ያደርጋሉ ተብለው አይጠበቁም። ሌላ አገልጋይ ፈረስ ለመለወጥ ግን ምናልባት ያስቡ ይሆናል። እኛ ኢትዮጵያውያን ግን ምን ጊዜም ቢሆን ልንገነዘበው የሚገባን ነገር ቢኖር፤ የሀገራችንን ችግር ልንፈታው የምንችለው እኛው እራሳችን ብቻ መሆኑን ነው። እኛ ልንፈታው ያልቻልንውን ብሔራዊ ችግር፤ ባዕዳን ኅይል ይፈቱልናል ብሎ መጠበቅ፤ ቢያንስ የባዕዳንን ፍላጎትና ዓላማ አለመረዳት ይሆንብናል። ኢሕአፓ፤ ሶሻል ዴሞክራሲ የፖለቲካው መመሪያ ሊሆን ይገባል ብሎ የመረጠው፤ የሀገራችንን ታሪክ፤ ባላ፤ የሕዝቡንም ዕምነትና ባህርይ ፤ እንዲሁም፤ የኑሮ ሁኔታ በግምት በማስገባት ነው። ሶሻል ዴሞክራሲ፤ በካፒታሊስቱ ሥርዓትና በሶሻሊዝም ሥርዓት መካከል ያለ ርዕዮተ መሆኑ ባይካድም፤ በፖለቲካው መስክ ግን የላብ አደር አምባገነንነት የሚለውን ዕንስ ሀሳብ አይቀበልም። የዴሞክራሲ ሥርዓት ሰፍኖ በተግባር በሚተረጎምበት ሀገር ደግሞ የአምባገነን ሥርዓት ሊከሰት የሚችልበት ዕድል የመነመነ ይሆናል። ይኸም የሚሆነው፤ የሀገሪቱ ሕዝብ የሥልጣን ሉዓላዊነትና የህግም የበላይነት ሲረጋገጥ ነው ብለን ማመን አለብን። እንደ ካፒታሊስቱ ሥርዓት ግን፤ ሶሻል

ዴሞክራሲ የብዙሃን ጋርቲዎች ዴሞክራሲ ሥርዓትን የሚያምንና የሚከተል ነው ። በኢኮኖሚው መስክ ያለው ዕምነት ፥ በገበያ ላይ የተመሰረተ የውድድር አኮኖሚ ሥርዓት ቢሆንም፥ የገበያ ኢኮኖሚ ሙሉ በሙሉ የኅብረተሰቡን ፍላጎት ያሟላል የሚል ዕምነት የለውም። እንዲያውም፥ የገበያ ኢኮኖሚ ፥ ፍትሃዊ ያልሆኑና እኩልነት የጎደላቸው ሁኔታዎችን ይፈጥራል ብሎ ይሰጋል ። የሶሻል ዴሞክራሲ የፖለቲካ ሥርዓት መስፈን ፥ ኅብረተሰቡ በኢኮኖሚና በሶሻል (ማኅበራዊ መስክ) መስኮች መንግሥት የተለያዩ ርምጃዎችን በመውሰድ እኩልነትና ፍትህ-ርትዕ እንዲረጋገጡ የሚያስችለው ሥርዓት ነው ። አብዛኛው የኅብረተሰብ ክፍል ከገበያ ኢኮኖሚ በዕርግጠኝነት ሊያገኝ የማይችለው አገልግሎት መንግሥት የሚያሟላበት ሥርዓት ነው።

በኢኮኖሚክ መስክ ፥ የሶሻል ዴሞክራሲ መሠረታዊ የገበያ ኢኮኖሚ ሥርዓትን የሚከተል ቢሆንም፥ ጠቅላላ የሀገሪቱን ኢኮኖሚ ለግል ባለሀብቶች በመተው ፥ ለሚሉ የማይችሉ የኢኮኖሚ ተግባራትን ያከናውናል። አውራ መንገዶችን፥ ታላላቅ ድልድዮችን፥ የአይሮፕላን ማረፊያዎችን፥ ወደቦችን፥ የከተማ ሆኑ የገጠር በቡር መስመሮችን፥ የፖስታ- ቴሌፎን - ቴሌኮሙኒካሽን ፥ የመገናኛና የታላላቅ መንገዳዎችን አገልግሎቶችን ፥ ለርሻና ኢንዱስትሪ የሚውሉ ፕሮጀክቶች ወዘተ መንግሥት እንዲያሟላ ያደርጋል ። የግል ባለሀብቶች ፥ ከባንያዎችና መንግሥት የሚያከናውኗቸው ተግባራት በየርከኑ ተለይተው በሥራ ሊወሉ ይገባቸዋል። ይህም ማለት፥ ከትርፋማነት ማነስ የተነሳ የግል ባለሀብቶች ለማምረት የማይፈልጓቸው፥ ነገር ግን ኅብረተሰቡ የሚፈልጋቸው የፋብሪካ ውጤቶችም ሆኑ ሌሎች አገልግሎቶች ካሉ መንግሥት ፋብሪካዎችን አቋቁሞና አምርቶ ኅብረተሰቡ እንዲጠቅም ያደርጋል ። ለምሳሌ እንደ መድኅን ድርጅት (ኢንሹራንስ) የሕክምና መሳሪያዎች እንደአብነት ሊጠቀሱ ይችላሉ ።

በሶሻል መስክ ያሉ አገልግሎቶች ለሁሉም የኅብረተሰብ ክፍል እንዲዳረስ ይደረጋል ። ለምሳሌ በጤና በኩል የግል ባለሀብቶችና ባለሙያዎች ሆስፒታልና ክሊኒክ አቋቁመው ለአገልግሎታቸው ዋጋ እያስከፈሉ የጤና አገልግሎት ለማድረግ የሚፈቀድላቸው ቢሆንም፥ መንግሥት፥ የጤና አገልግሎት ለሁሉም ዜጋ መዳረሱን ማረጋገጥ አለበት። ሆስፒታሎችን ክሊኒኮችን በማቋቋም፥ ሐኪሞችንና ሌሎች የጤና ባለሙያዎችን በማስማራት በተቻለው መጠን አብዛኛው ሕዝብ ያለክፍያ የጤና አገልግሎት እንዲያገኝ ያደርጋል ። የግል የትምህርት ተቋማት አገልግሎታቸውን መስጠታቸው እንደተጠበቀ ሆኖ፥ ትምህርት ለማነኛውም የሀገሪቱ ሕፃናት በነፃ እንዲዳረስ ማድረግ የመንግሥት ኃላፊነት ይሆናል ። የከፍተኛ ትምህርት ለመማር አቅሙም ሆነ ዕድሉ ለሌላቸው ዜጎች ይህ ዕድል እንዳይነፈጋቸው ማድረግ የመንግሥት የማያቋርጥ ጥረትና ኃላፊነት ነው ። በግል የተቋቋሙ

የገንዘብ ተቋማት ፥ (የፋይናንስ ኢንስትትዩሽን) ኅብረተሰቡን እንዳይበዘበዙ የቁጥጥር ፖሊሲ ማውጣት የመንግሥት ተግባርና ኃላፊነት ይሆናል ። በኅብረተሰቡ ውስጥ ያሉትን ችግሮች ለመቅረፍም ሆነ ጉድለቶችን ለማሟላት መንግሥት የተለያዩ ተግባራትን፥ በግል ባለሀብቶች ምትክ ያከናውናል ። የሠራተኛውን መብት ለማስከበር ፖሊሲ የማውጣት ኃላፊነት የመንግሥት ነው ። የሶሻል ዲሞክራሲ ዓይነተኛ ዓላማና ተግባር ፥ ረዳትና ጧሪ ለሌላቸው አረጋውያን ፥ ህሙማን ፥ ያለአሳዳጊ ለቀሩ ሕፃናት ፥ ለሴቶች ፥ ለአካልና ለአዕምሮ በሽተኞች አስፈላጊውን እንክብካቤ ማድረግ ይሆናል ። ከዚህም በቀር የሀገሪቱ ዜጎች የረሀብ ፥ የበሽታና የዕርዛት ሰለባዎች እንዳይሆኑ መከላከልና ሁኔታው ሲከሰትም ፥ ፈጥኖ የማስወገድ ኃላፊነት እንዳለበት መንግሥትና ቀሪው ዜጋ ሊገነዘበው ይገባል።

ሶሻል ዲሞክራሲ ስንል ለብዙሃኑ የሚሆን ዲሞክራሲና ሥርዓት ማለታችን ነው። ጠቂቶች ብዙሃኑን የሚበዘብዙበት ሥርዓትንም ይቃወማል ። የኢሕአፓ መሠረታዊ ዓላማ ደግሞ ለቡዘህኑ የኢትዮጵያ ሕዝብ ጥቅምና ዓላማ መታገል ነው። ለዚህም ነው በሶሻል ዲሞክራሲ መርህ መሠረት የሚታገለው።

የትዝብት አድማስ

ጥር 26 ቀን 2002 ዓ.ም

የኢሕአፓ ኤኮኖሚ ፖሊሲ

ሀገራችን ኢትዮጵያ በድኅነቷ ከዓለም ሀገሮች መካከል የመጨረሻውን ዕርከን የያዘች መሆኗ ዘወትር ተደጋግሞ የሚገለፅ ስለሆነ ያንኑ መዘርዘር አስፈላጊ ሆኖ አናገኘውም ። ለዚህም ነው፥ ቅድሚያ ሊሰጠው የሚገባው ብሔራዊ ኢኮኖሚያችንን እንደምንም ብለን መገንባት ይኖርብናል የምንለው ። ለድኅነታችን ምክንያቶች የሆኑትን መሠረታዊ ችግሮቻችንን በሄደት ለመቅርፍ፥ ብሔራዊ ብልፅግናን ዲሞክራሲያዊ ደረጃን የሕዝቡን ጥቅም ያካተተና ቅድሚያ የሰጠ፥በገበያ ኢኮኖሚ መርኅ ላይ የተመሠረተ ብሔራዊ ኢኮኖሚ መገንባት የሕዝቡን የኑሮ ደረጃ ለማሻሻል ዓይነተኛ ሚና ይኖረዋል። ሰማንያ አምስት በመቶ የሀገራችን ሕዝብ ኑሮ የተመሠረተው በግብርና ላይ በመሆኑ፥ በዋናነት የመሬቱን ይዘታ መለወጥ ፥ መሬት ለአራሹ በባለቤትነት በህግ እንዲረጋገጥለት ማድረግ ወሳኝ ነው ። የሀገራችን አርሶ አደሮች በሚያርሱት መሬት የባለቤትነት ይዘታ በህግ የተረጋገጠላቸው ብቻ ሳይሆን፥ የመሸጥ የመለወጥ፥የማውረስ፥በዋስትና(በወለድ አገድ)የማስያዝ መብታቸው የማይደፈርና የማይገሰስ ሊሆን ይገባል ። መሬት አልባ የሆኑ አርሶ አደሮች፥ በኅብረትሰቡ ስምምነትና ድጋፍ የሚታረስ መሬት በንብረትነት ማግኘት የዜግነት መብታቸው ይሆናል። ዘመናዊ እርሻዎችን ለማቋቋም ለሚሹና ለሚችሉ በግብርና ለሚተዳደሩ ዜጎች መንግሥት የረዥም ጊዜ ውል (በኮንሴሽን) ይሰጣል ።የሚሰጠውም መሬት፥መጠኑም ሆነ የይዘታው ውል (የኮንሴሽኑ) ሁኔታ በህግ ይወሰናል ። መንግሥት ያርሶ አደሩ የኑሮ ደረጃ ከፍ እንዲልና ምርቱም እንዲዳብር ለአርሶ አደሮች አስፈላጊውን ርዳትና አገልግሎት ለምሳሌ ምርጥ ዘሮች፥የሰብል ተባይ መከላከያ ፥ የግብርና መገልገያ መሳሪያዎችንና የመሳሰሉትን ከቀረጥ ነፃ የሚቀርቡበትን ሁኔታዎች ሊያመቻች ግዴታ አለበት ። አብዛኛው የሀገራችን ነዋሪ፥ ሕይወቱ የተመሠረተው በእርሻ ተግባር እንደመሆኑ ፥ ለገጠሩ ዜጋ ከኑሮው ጋር የተያያዙ አገልግሎት የሚሰጡ መጋቢ መንገዶች ፥ ትምህርት ቤቶች፥ክሊኒኮች፥ የዕደ ጥበብ ማሰልጠኛ ማዕከሎች ፥ የመስኖ ግድቦች ፥ በዮች ፥ የጉድጓድ ውሐ በአቅራቢያ የሚያገኝበትን ዘዴ ሁሉ ማመቻቸት የመንግሥት የሥራ ድርሻ ሊሆን ይገባል። ዘመናዊ የርሻ ዘዴን ለማስተዋወቅ፥የእንስሳትን ርባታ፥ የአትክልትና አዝርዕት፥ ዘሮችንና ደኖች ፥

የቤት እንስሳትን ርባታም፣ ሆነ የዱር አራዊትን ጠበቃና ደህንነት ለማረጋገጥ ያልተቋረጠ ጥረት ማድረግ ከጠቅላላው የኢኮኖሚ ፖሊሲ ተለይቶ የሚታይ አይደለም። ወንዞችና ጅረቶች ለእርሻና ኢንዱስትሪ ጣምራ ግልጋሎት የሚሰጡበትን ዕቅድ ማውጣት የቅድሚያ ግዴታው፣ የሀገሪቱ መንግሥት መሆኑ ቢታወቅም፣ በዚህ ከፍተኛ የኢኮኖሚ ግንባታ ሂደት፣ የሀገር ውስጥ ባለሀብቶች ከፍተኛ ሚና የሚጫወቱበትን ሁኔታ ሊመቻችላቸው ይገባል። የሀገራችን አዕዋፍ ብሔራዊ ሀብታችን ስለሆኑ፣ ተንከባካቢ በማጣት ለዘመናት በመሰደድ ዘራቸው በመጥፋት ላይ መሆኑ ታውቆ አስፈላጊው መከላከል ሊደረግላቸው ይገባል። በልዩ ልዩ አቅጣጫ ከሀገር የሚሰደዱት ታላላቅ ወንዞቻችን በዘመናት እየጠራረጉ የሚወስዱት ለም መሬት፣ ሀገራችንን ወደ ምድረበዳ እየለወጣት መሄዱን ያልተገነዘበና መፍትሄ ለማግኘት የሚቻልበትን መንገድ የማይሻ መንግሥትና ማነኛው ዜጋ፣ ስለሀገሩ ኢኮኖሚ ዕድገት ይቆረቆራል ብሎ ለማሰብ ይቸግራል። ታላላቅ ወንዞቻችን የኤሌክትሪክ መብራት ማመንጫ ኃይል መሆናቸው ቀርቶ፣ ለም አፈራችንን እየዘረፉ ለባዕዳን መጠቀሚያ እንዲያደርጉ መፍቀድ የዛሬውን ነዋሪ ብቻ ሳይሆን፣ የመጭውን ትውልድ ሀብት ማዘረፍ ይሆናል።

በዕርሻ ላይ የተመሠረተ እንዲስትሪ (አግሮ-እንዲስትሪ) ማስፋፋት ተመጣጣኝ የሆነ የዕድገት ርምጃ ማምጣት የኢትዮጵያ ሕዝብ ፍላጎቱና ምኞቱ መሆኑ የታወቀ ነው። ያልተነካው የሀገራችን ድልብ የተፈጥሮ ሀብት፣ የከርሰ-ምድር ማዕድናትና ሌሎችም ቁልፍ ብሔራዊ ሀብት በሙሉ ለሕዝብ ጥቅም የሚሆኑበትን ሁሉ ማድረግ ከድኅንነት እንድንላቀቅ ዋስትና ይሆናሉ። ነፃ የሀገር ውስጥና የውጭ ንግድ እንቅስቃሴ፣ የባንክ የፋይናንስና የመድኅን (ኢንሹራንስ) መስፋፋት በሀራችን የኢኮኖሚ ፖሊሲ ሕግና ሥርዓት እንዲከናወን ማድረግ፣ ማንም ድርጅት ወይም የመንግሥት ባለሥልጣን ያላግባብ እንዳይጠቀምበት ማገድ ወሳኝ ነው። በነፃ ገበያ ላይ የተመሠረተ ኢኮኖሚ ፖሊሲ የሕዝቡን ሙሉ ተሳትፎ የሚያስተናግድ እስከሆነ ድረስ፣ ከድኅነታችን ለመላቀቅ በሚደረገው ጥረት ተገቢውን ሚና እንደሚጫወት እንረዳለን። ሠርቶ አደሩን ሕዝብ ግን ለጭፍን ብዝበዛ አሳልፎ የሚስጥ ጨካኝ ሰው በላ ሥርዓት እንዳይሰፍን ኢአሕፓ አጥብቆ ይከላከላል። የሠለጠነውን የሰው ኃይል ጉልበት ከገበሬውና ከሠራተኛው ጋር እንዲሁም ከሀገሪቱ የተፈጥሮ ሀብት ጋር አስተባብሮ የዕድገት ጎዳና ለመቀየስ፣ በህግ የተመሠረተ ነፃ የኢኮኖሚ ፖሊሲ መዘርጋት የግድ ነው። ይህ ፖሊሲ ሀገራችንን የዓለም ተመዕዋች እንዳትሆን ከማድረጉም በላይ በራሳችን እንድንተማመን ያደርገናል። በተሻለ መጠን ተመሳሳይ የዕድገት ዕርምጃ የሚያስገኛልንን የብሄራዊ ኢኮኖሚ ፖሊሲ መዘርጋት፣ ከድህነታችን ለመላቀቅ የሚረዳን መሆኑ ብቻ ሳይሆን፣ ለአንድነታችን ጥንካሬም በእጅጉ ይጠቅማል።

በዓለም ውስጥ እጅግ ድሃ ተብለው ከተፈረጁት 12 ሀገሮች መካከል ኢትዮጵያ ሀገራችን አንዷ መሆኗን መረዳታችን ዘወትር የሚያሳዝንና የሚያስቆጩን ጉዳይ ነው። ከሃያ አምስት ዓመት በፊት ከተከሰተው ከዚያ አሰቃቂ ረሀብ በኋላ ፣ ዛሬ እንደገና ከአስራ ሦስት ሚሊዮን በላይ የሚሆን ሕዝብ ለሌላ ረሀብ በመዳረጉ፣ የዓለም አቀፍን አስቸኳይ ርዳታ ለማግኘት እጁን ዘርግቷል። የሕዝቡ ቁጥር በፍጥነት እያደገ መሄድና የምግብ አቅርቦቱ እጅግ ተመጣጣይ ባለመሆኑ ለርሀብተኛነትን የበኩሉን አስተዋፅዖ አድርጓል። ከመቶ ሰባ አምስት የሆነው የገጠር ነዋሪ ሕዝብ ንፁህ የመጠጥ ውሐ አያገኝም። ስድስት በመቶ የሚሆኑት የገጠራቱ ኢትዮጵያ ሴቶች፣ የመጠጥ ውሐ ቀድቶ በእንስራ ተሸክሞ ለመምጣት በቀን ከስድስት እስከ ዘጠኝ ኬሎ ሜትር መንገድ በእግር ለመሄድ ይገደዳሉ። የጤና ጉዳይ ከተነሳም ደግሞ ያለው ሁኔታ አሰቃቂ ነው። አምራቹ ሀይል በወባና በዘመናዊ በሽታ መያዙ ዕድገት ላይም አሉታዊ ተፅዕኖ አለው። የበርካታ ታላላቅ ወንዞችና ጅረቶች ባላቤት የሆነች ሀገራችን እስከዛሬ ድረስ ለዕርሻ መሬቷ የምትጠቀምበት የመስኖ ውሐ ከመቶ አንድ ነጥብ ስድስቱን ብቻ ነው። ድህነት ብሔራዊ መለያዋ የሆነችው ሀገር፣ በየዓመቱ ከአስራ ሁለት ቢሊዮን ዶላር በላይ የውጭ ርዳታ ማግኘቷ ቢመዘገብም፣ ገንዘቡ ወደ ወያኔ ኪስ ስለሚገባ ድህነቷ ሊቀረፍላት አልቻለም። ከዛሬ አስር ዓመት በፊት በቤኒን ዋና ከተማ ኮቶኑ የተደረገው ስምምነት ፣ የአውሮፓ ኮሚሽን ለኢትዮጵያ የሚያደርግው ርዳታ ከስብዓዊ መብት መከበር ጋር መያያዝ አለበት የሚል ውሳኔ ማስተላለፉ ቢታወቅም ፣ ዛሬ የሀገሪቱ ዜጎች በግፍ እየታሰሩ እየተገደሉና በብዛትም በመሰደድ ላይ ናቸው። በኢትዮጵያ ስም የሚጎርፈውም የውጭ ርዳታ የወያኔ ባለሥልጣናትና ወገኖቻቸውን ማበልፀጊያ ሆኖ ቀርቷል። አግላይ የሆነ የፖለቲካ ሥርዓትና አድላዊ የሆነ የኦኮኖሚ ፓሊሲ፣ የሀገሪቱን የጋራ ሀብት እየነጠቀ ለሥርዓቱ አቀንቃኞች መንደላቀቂያና መክበሪያ አድርጎታል።

ፀረ ኢትዮጵያ አቋማቸውና የሕዝብ ጥላቻቸው የቱን ያህል ስር የሰደደ መሆኑን ለመግለፅ ይሆናል። ወያኔዎቹ፣ የሀገሪቱን የድንበር ግዛቶችና ለም የርሻ መሬቶች ለባዕዳን በመቸብቸብ ላይ የሚገኙት ። የኢትዮጵያ ጠቅላላ የመሬት ስፋት 1 127 200 ስኩዌር ኪሎ ሜትር ሲሆን፣ ዛሬ 64 000 ስኩዌር ኪሎ ሜትር (ከመቶ 6) የሚሆነው መሬት ለሱዳን ተሰጥቷል። ይህ ለሱዳን የተሰጠው መሬት ከ 200 ዓመታት በላይ የኢትዮጵያ ለመሆኑ ፣ በዓለም አቀፍ ደረጃ የተረጋገጠ ነው። ይህ በጠረፍ አካባቢ የተወሰደው የኢትዮጵያ መሬት ፣ ርዝመቱ 1600 ስኩዌር ኪሎ ሜትር ሲሆን፣ ስፋቱ ደግሞ 40 ስኩዌር ኪሎ ሜ/ር ነው። የጅቡቲን የመሬት ስፋት በሦስት ዕጥፍ ይበልጣል። ይህ ወያኔ ለሱዳን የሸለገው መሬት በስፋቱና በለምነቱ ብቻ ሳይሆን፣

በውስጡ በሚኖሩ አራዊትና እንስሳት ፥ አዝርዕትና ዕዕዋት ጭምር ተወዳዳሪ የማይገኝለት ነው ።

በእኛ ዕምነት ፥ ማነኛውም የፖለቲካ ሥርዓትም ይሁን የኢኮኖሚ ፖሊሲ የአንድን ሀገር የልማት ርምጃ ሊያፋጥን የሚችለው ፥ በቅድሚያ በሀገሪቱ ዲሞክራሲያዊ ሥርዓት አውን ሲሆንና ቀጥሎም የኢኮኖሚው መሰረትና ይዘት ፥ የሀገርን ብሄራዊ ጥቅም ያስቀደመ ሆኖ ሲገኝ ነው ። የሕዝብን መሠረታዊ ነፃነትና መብት ማስከበርና የኢኮኖሚ ዕድገት ተነጣጥለው የሚታዩ አይደሉም ። አንዱ ከሌላው ጋር ተደጋጋፊ እንጅ ተፃራሪ አይሆንም ። በነፃ የመንቀሳቀስ መብት ከሌለ ፥ በራስ አነሳሽነትንና አፍላቂነትን መሠረት ያደረገ የልማት እንቅስቃሴ ማድረግ ከቶ የሚቻል አይሆንም ። በዘር ላይ የተመሰረተ የክልል አገዛዝ አዋቅሮ በጋራ ሀብት ላይ የተመሠረተ የጋራ ዕድገትና ብልፅገና ሊመጣ አይችልም ። ከሌሎቹ የሀገሪቱ ክፍላተ ሀገር በሚዘረፍ ሀብት የአንድን አካባቢ ለማበልፀግ የተዘረጋ የልማት ዕቅድ ፥ ዕድገትን ቀርቶ ሠላምንና መረጋጋትን አያስገኝም ። የእኛ የኢኮኖሚ ፖሊሲ ራዕዩ ሰፊና በሁሉም ኢትዮጵያዊ ዜጋ የኑሮ ዕድገት ላይ ያተኮረ ነው ። የሀገሪቱ ብሔራዊ ሀብት የጠቅላላው የሀገሪቱ ዜጎች የጋራ ሐብት መሆኑን ስለምናምን ፥ ጠቀሚነቱና አገልግሎቱ ያለ ምንም አድሎ የሁሉም ዜጋ ነው ። የዚህ ረዥም ራዕይ የኢኮኖሚ ፖሊሲ ዋስትናው ፥ የህግ የበላይነት ፥ የሰብዓዊ መብቶች ያለምንም ገደብ መስፈን ፥ የሀገር ነፃነትና ሉዓላዊነት መከበር ነው ።

ዛሬ ሀገራችን ኢትዮጵያ የባዕዳን ርካሽ ሸቀጥ ማራገፊያ በመሆኗ ፥ መለስተኛ አቅም ያላቸው ነጋዴዎች ተጠቅተዋል ። ብሄራዊ ኢኮኖሚን የሚገነቡ ነጋዴዎች እንቅስቃሴና ዕድል ተዳክሟል ። አርሶ አደሩ የመሬቱና የላቡ ተጠቃሚ እንዳይሆን ፥ በስግብግቦቹ የወያኔ ቡድኖች ታግዷል ። ባዕዳን ፥ በሀገራችን የውስጥና የውጭ ጉዳይ ጣልቃ በመግባት ያሻቸውን ለማድረግ ኃይልና ነፃነት አግኝተዋል ። ይህም ሀገሪቱን የእጅ አዙር ቅኝ ግዛት አድርጓታል ለማለት ያስችላል ። የሀገራችንን የፖለቲካ ችግር ፥ የኢኮኖሚ ድቀት ፥ የማኅበራዊ ቀውስ ፥ የሕዝቡንም ሁለንተናዊ መከራና ሮሮ ለማስወገድ በግድ ይህ ዘረኛ ሥርዓት መወገድ አለበት ።

የትዝብት አድማስ

የኢሕአፓ የትምህርት ፖሊሲ

የሀገራችን ብሄራዊ የትምህርት ፕሮግራም ከሀገሪቱና ከሕዝቧ ታሪክ ፥ ባህልና ልምድ እንዲሁም ፍላጎት ጋር ተቀናጅቶ መራመድ አለብት ብሎ ኢሕአፓ ያምናል።

ትምህርት ከምርት ሥራ ጋር እንዳይነጠል ማድረግና መሃይምነትን ማጥፋት ፥ ድህነታችንን ለመዋጋት ፍቱን መድሀኒት እንደሆነ እንረዳለን ። ዕድሜያቸው ለትምህርት የደረሰ ህፃናት ፥ የትምህርት ዕድል እንዲያገኙ በህግ ተደንግጎ በተግባር ሊተረጎም ይገባል ። ሥርዓተ ትምህርቱና የመማሪያ መጽሐፍት በሙያው የሰለጠኑ ምሁራን ያዘጋጁት ሆኖ ፥ ወላጆችና መምህራን ተወያይተውበት የሀገሪቱ ምክር ቤት ከአፀደቀው በኋላ የሀገሪቱ ብሔራዊ የትምህርት ፖሊሲ ሆኖ በተግባር ይተረጎማል ። የነፃ ትምህርት እንዲስፋፋ መጣር አስፈላጊነቱ የሚያጠያይቅ አይሆንም ። የሀገሪቱን የትምህርት ፖሊሲ ሁሉን አቀፍ ለማድረግ ከተፈለገ ፥ የሙያና የቴክኒክ ትምህርት ቤቶችን ፥ የማታና የክረምት ትምህርት ቤቶችን የእንዲሁም የኒቨርሲቲዎችን መመስረት የሀገሪቱ ዓይነተኛ የትምህርት ፖሊሲ መሆን አለበት ። የትምህርት ዕድል ሳያገኙ ለቆዩ ክፍሎችና እንዲሁም ብቃትና ፍላጎት እያላቸው በችግር ምክንያት ትምህርት ለሚያቋርጡ ዜጎች የሚያስፈልጋቸውን ትብብር ማድረግ ተገቢ ነው ። ለተንቀሳቃሽ ከብት አርቢዎችና ልጆቻቸው ለአካባቢያቸው ተስማሚ የሆነ የትምህርት ፕሮግራም ወይም መርህ ግብር ሊዘጋጅላቸው ይገባል ። የመምህራኑን ሙያ የሚያዳብር ሥልጠና ፥ የደመዎዝ ሁኔታ እንደ ሁኔታው የሚሻሻልበትን እርምጃ መውሰድ ከትምህርት ፖሊሲው አንደኛው ክፍል መሆን አለበት ። የመምህራን በነፃ የመደራጀት መብት የተጠበቀና የተከበረ መሆንም አለበት ።

የሳይንስና ቴክኒዮሎጂ ፥ የልዩ ልዩ ሙያና የቴክኒክ ትምህርት ቤቶች ፥ የጥናትና የምርምር ተቋማትን ፥ የከብት ርባታና የግብርና ማስፋፊያና ማሳደጊያ ማዕከልን ማብዛት እንደ

የሀገሪቱ የትምህርት ፖሊሲ አካል ተወስዶ በትጋት ሊሰራበት ይገባል ። ለኪነ ጥበብ ሰዎች ፥ ደራሲያን ፥ ተዋናያን ፥ መዘምራን ፥ የዕድ ጥበብ ፥ ፈጠራም ይሁን ግኝቶችን ለማምጣት የሚጥሩትን ዜጎች ሁሉ የተለየ ርዳታና እንክብካቤ ማድረግ ሀገራችንን ከኋላ ቀርነት አውጥቶ ወደ ሥልጣኔ ጎዳና እንደሚወስዳት የሚያጠራጥር አይሆንም። ስለሆነም የሀገሪቱ የትምህርት ፖሊሲ በዚህ ጉዳይ ላይ የተለየ አትኩሮት ሊያደርግ ይጠበቅበታል ። መንግሥት ለሀገሪቱ ህፃናት የተለየ እንክብካቤ በማድረግ አቅሙ እስከፈቀደ ድረስ ለዕድገታቸው የሚስማማ አካባቢ የሚያገኙበትን ዕድል ሊያዘጋጅላቸው ይገባል ። በጤናማ አካል ላይ የተገነባ አዕምሮ ፥ ጤናማና ተመራማሪ እንደሚሆን የታወቀ ነው ። ስለሆነም ፥ መንግሥት ፥ የሀገሪቱ ህፃናትና ወጣቶች በአካል እየጠነከሩ ፥ በአዕምሮ እየጎለመሱ ማደግ እዳለባቸው ተገንዝቦ የተቻለውን ሁሉ ጥረትና እንክብካቤ ማድረግ ግዴታው ነው ። ስፖርትና ሙዚቃ የሀገራችን የትምህርት ፖሊሲ አካል መሆኑን ማረጋገጥ አለብን። ችሎታ ያላቸው ወላጆች ፥ ልጆቻቸውን በግል ትምህርት ቤት ማስተማር መብታቸው መሆኑ ባይዘነጋም ፥ የመማሪያ መጽሐፍቱም ይሁን ሥርዓተ ትምህርቱ ፥ የሀገሪቱን ብሔራዊ የትምህርት ፖሊሲ መከተል ይኖርበታል ። መቸውንም ቢሆን ፥ ለሀገራችን ታሪክ ፥ ባህልና ለሕዝባችንም ልማድና ዕምነት ቀናዒ በመሆናችን ፥ በሥልጣኔና በትምህርት ሽፋን የሚመጡ አልባሌ የውጭ ባህሎች የኢትዮጵያን ህፃናት አዕምሮ እንዳይበርዙ አጥብቀን እንከላከላለን ። በመሆኑም ፥ የሀገራችን ታሪክ በጎ ባህልና የሕዝቡንም ጠቃሚ ልማድ መጠበቅና ማስፋፋትን ኢሕአፓ የትምህርት ፖሊሲው መሠረት አድርጎ ይይዘዋል።

ከሀገሪቱ የኢኮኖሚ ፖሊሲያችን ጋር ተለይቶ የማይታየውና አንዱ ከሌላው ጋር ተደጋግፎ የሚሄደው ፥ በሄራዊ የትምህርት ፖሊሲያችን ነው። ምክንያቱም ትምህርት ለሀገር ዕድገትና ልማት መሠረታዊ ሚና ስለሚጫወት ነው ። የሠለጠነውን የሰው ጉልበት ፥ የገበሬውና የሠራተኛው ጎይል እንዲሁም ከሀገሪቱ የተፈጥሮ ሀብት ጋር አስተባብሮ የዕድገት ጎዳና ለመቀየስ በሁሉም ዘርፍ ትምህርትን ማስፋፋትና ከምርት ሥራ ጋር ማያያዝ በቅድሚያ ከርሀብ አለንጋ ለመውጣት በምናደርገው ጥረት በእጅጉ ይረዳናል ። ዘለዓለም በድኅነት አረንጓዴ መግባታች ባቻ ሳይሆን ፥ ከዓለም ሥልጣኔ ወደ ኋላ ለመቅረታችን ዋና ምክንያቶች ከሆኑት ውስጥ ፥ የሳይንስና ቴክኒኮሎጂ ፥ የዕድ ጥበብና የቴክኒክ ተግባራት በሀገራችን አለመስፋፋት ነው። ሳይንስና ቴክኒኮሎጂ ፥ ጥናትና ምርምር ፥ ፈጠራና ግኝት በሀገራችን የትምህርት ፖሊሲ ውስጥ ሁነኛ ቦታ ተስጥቷቸው ወሳኝ ሚና እንዲጫወቱ እንመኛለን ። ይህን ምኞት ወደተግባር ለመተርጎም ፥ በግድ በሥርዓተ ትምህርቱ ውስጥ የማትማቲክስ ወይም በደፈናው ሂሳብና የሳይንስ ትምህርት የተለየ አትኩሮት እንዲሰጠው ማድረግ የትምህርት ፖሊሲያችን ዓይነተኛ ዓላማ ነው ። የተማሪ ሕዝብ ለሀገራችን ልማትና ዕድገት መሠረት ለመሆኑ ፥ ለኢትዮጵያ ሕዝብ ለማስረዳት አንክጅልም ።

ምክንያቱም ዕድሉ ተነፍሳት ነው እንጅ፤ የትምህርትን ጠቃሚነት ለራሱ ሳይተርፈው ልጆቹን በላቡ ዋጋ እየከፈለ ከሚያስተምር ሕዝብ የበለጠ የሚያውቀው ስለማይኖር ነው ።
ትምህርትና ጤና የተያያዘ በመሆኑ ፤ በልዩ ልዩ በሽታ ተጠቂዎች የመሆናችን አንዱ ምክንያት የትምህርት አለመስፋፋት መሆኑ ይሰማናል ። ከዚህም በመነሳት ለሀገራችን ያለን የጤና ፖሊሲ በሁለንተናዊ መልኩ ተዛማጅነት አለው። መቸም የሀገራችንን ሁለንተናዊ ስር የሰደዱ ችግሮችን ዘርዘሮ ለመጨረስ ቢያስችግርም፤ ለተለያዩ በሽታዎች ሰለባ የሆነው ሕዝብ ያለበትን ስር የሰደደ የጤና ችግር ግን እንዲሁ በአርምሞ የሚታለፍ እንዳልሆነ እንገነዘባለን ። ስር የሰደዱትን በሽታዎችንና ተውሳኮችን ለመዘርዘር በሙያው የሰለጠኑ ሀኪሞችና ባለሙያዎች የተግባር ድርሻ በመሆኑ ፤ ያንን ለማድረግ አንሞክርም ። በቀላሉ ሊወገዱ ከሚችሉት አፍለኛ ተውሳኮች ጀምሮ ፤ ስር የሰደዱትንና የገነገኑ በሽታዎች ምክንያት የሚሰቃዩትን ሕዝብ ከህመም ለማላቀቅ ፤ ሀገራዊ ፖሊሲ አውጥቶ በየፈርጁ ተግባራዊ ማድረግ አማራጭ የሌለው ጉዳይ እንደሆነ መረዳት ያስፈልጋል። ለዚህም መሠረቱ የሕዝብ ጤና ጥበቃና የተላላፊ በሽታዎች መከላከያ ፖሊሲ ነድፎ በሥራ ማዋል ነው ። ቢያንስ በሌላው የዓለም ክፍል በብዛት የተወገዱት ተውሳኮች፤ እንደ ኩፍኝ፤ ፈንጣጣ፤ ወባ፤ እንቅርት፤ ሜኒንጂይትስ (ማጅራት ገትር) ፤ የመሳሰሉትን ሁሉ ለማስወገድ መጣጣር ይኖርብናል ። በወሊድ ምክንያት የሚያልቁትን የገጠራቱን ኢትዮጵያ እናቶቻችን አሰቃቂ ሁኔታ በቦታው ሆነን ያየነው ስለሆነ ፤ የኅሌና ስቆቃ ከሚሰጡን የሀገራችን ችግሮች መካከል የመጀመሪያውን ቦታ ይዞታል ። በኢሕአፓ ዕምነት፤ የሀገሪቱ ኢኮኖሚ አቅም እስከፈቀደ ድረስ፤ የጤና አገልግሎት ተቋማትን በገጠርና በከተማ በሚገባ ማስፋፋት በሽታዎችን ለመቆጣጠርና በሄደትም ለማስወገድ ያስችላል። ጤናው ያልተጠበቀ ዜጋ ከድህነትና ከችግር ሊላቀቅ አይችልም ። የሀገራችንም ብሔራዊ ሀብቷ የዜጎቿ ጤንነትና ድህንነት ስለሆኑ፤ የዜጎቹን ጤና የመጠበቅ የመንግሥት ተቀዳሚ ኃላፊነትና ተግባር ሊሆን ይገባል።

የትምህርትና የጤና ፖሊሲያችን ዲላማ ያደረጉት፤ የሀገሪቱ ዜጎች በረሀብ፤ በጥማት፤ እርዛት በወረርሽኝ የዘመኑ ቀሳፊ በሽታ (በኤይድስ) በወባ ፤ እንዲሁም በመጠለያ እጦት ምክንያት የሚደርስባቸውን ጉዳት በመከላከልና በማስወገድ ፤ በነፃነት የመኖር ዋስትና እንዲኖራቸው ማድረግ ነው ። የተማሪ ሕዝብ ራሱን ከአምባገነኖች ጭቆና ቀንበር ነፃ ከማውጣቱም በቀር ሀገሩም በነፃነት እንድትኖር ይፈልጋል ። ራሱን ነፃ ያወጣ ሕዝብ ሀገሩን ከውጭ ወራሪ ኅይል ብቻ ሳይሆን ፤ ሰብዕናውን አስከብሮ ፤ ክብሩንና ታሪኩን ጠብቆ ከረሀብና ከችግር ተላቅቆ በዕድገትና ልማት ጎዳና እየተጓዘ ፤ ሀገሩን በዓለም አቀፍ ደረጃ ተገቢዉን ቦታ እንድትይዝ ያደርጋል ። በዜጎቿ እኩልነት ላይ የተመሠረተ የሀገሪቱ የግዛት አንድነትና ሉዓላዊነት የተጠበቀ ሆኖ ዕድገትና ብልፅግና እንዲሰፍን፤ የተማሪ ዜጋ መብዛቱ ወሳኝ ነው። ከዚህ አንፃር የወያኔ አገዛዝ የሀገሪቷን የጤና ተቋም አፈራረሶና አዛብቶ

እንዳለ የሚታይ ነው። የወያኔ የትምህርት ፖሊሲም ዘረኝነትን መሠረት ያደረገና በዚህም መሠረት ብዙሀኑን ሊያደነቁር የተቻለ መሆኑንም እናያለን። ይህን ሁሉ መቀየርና መብትን ከአንድነት አዛምዶ ዕውቀትን በማስፋፋት ላይ ያተኮረ፤ ብዙሀኑን የሚያስቀደም የትምህርት ፖሊሲ መስፈኑ በጣም አስፈላጊ ነው ብሎ ኢሕአፓ ያምናል። ለዚህም እየታገለ ነው።

መጋቢት ቀን 21 2002 ዓም

የትዝብት አድማስ

የኢሕአፓ ፌዴራላዊ/ የፌዴራሊዝም ፖሊሲ

ምን ጊዜም ቢሆን የዓላማችን መቅድምና መሠረት አድርግን የምንታገልለት፤ ዘመን የማይሸረውን የኢትዮጵያን ሕዝብ ብሔራዊ ጥቅም ማስከበር ነው። እርሱም፤ የኢትዮጵያን ሕዝብ ሉዓላዊነትና የሥልጣን ምንጭ በህግ የሚረጋገጥበትና በዜጎቿ እኩልነት ላይ የተመሠረተ የሕዝብና የሀገር አንድነት የሚረጋገጥበት የዕምነት ፣ የሀሳብና የኅሌና ነፃነት የሚከበርበት ፣ በሕዝብ ርቱዓዊ ምርጫ የሚቋቋም ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፑብሊክ መንግሥት መመስረት ነው ። የእኛ የፌዴራል ሥርዓት፤ ከወያኔው የዘረኛ ክልላዊ ከፋፋይ አገዛዝ፤ በዓላማም ይሁን በይዘት ፣ በራዕይም ይሁን ከዘላቂው የሀገራችን ጥቅም አኳያ እጅግ የተለየ ይሆናል ። የሀገሪቱን ዜጎች በብሔር ብሔረ ሰቦች ከፋፍሎ በጠባቡ ክልል ኮድኩዶ የሚያስቀር ከፋፋይ ሥርዓትን አስወግዶ ፣ ማነኛው ኢትዮጵያዊ ዜጋ በየትኛው የሀገሪቱ ክፍል ሳይሸማቀቅ እንደልቡ የሚኖርበት ፌዴራላዊ ሥርዓት መመስረት ማለታችን ነው ። እኛ ፌዴራላዊት ኢትዮጵያ ብለን የምንመኛት ሀገር ፣ የህግ አውጭው ፣ የህግ አስፈጻሚውና የዳኝነት ሰጭው መንግሥታዊ ዘርፎች፣ ሥልጣናቸው ፣ ተግባራቸውና ኃላፊነታቸው በግልጽ ተለይቶ በተዋቀረበት ሥርዓት የተገነባ የፌዴራል ሥርዓት የምትተዳደር ሀገር ማለታችን ነው ። ይህ ፌዴራላዊ ሥርዓት በህግ ተረጋግጦ በተግባር ሊተረጎም የሚያስችል የህግ የበላይነት ሲሰፍን ብቻ ነው ብለንም እናምናለን ። ይህን ስንል ምን ማለታችን ነው ? በሕዝብ ነፃና ርቱዓዊ ምርጫ የሚቋቋመው ምክር ቤት (ህግ አውጭው ዘርፍ) ባለ ሁለት ክፍሎች ዘርፍ

(ባይ ካሚራል) እንዲሆን እንመኛለን ማለታችን ነው። አንደኛው ክፍል የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት በአስተዳደር አካባቢዎች የሕዝብ ብዛት ላይ የሚመሰረት ሲሆን ፥ ሁለተኛው ክፍል ደግሞ ፥ በፌዴራል የሕዝብ ስብጥር ላይ ተመስርቶ ሁሉም ብሄረሰቦች በእኩልነት የሚወከሉበት ነው ። የሁለቱም ክፍሎች አባላት በቀጥታ በሕዝብ የሚመረጡ ይሆናሉ ማለታችን ነው። ዞር ዞር መጀመሪያውና መጨረሻው የሕዝቡ ዲሞክራሲያዊና ሰብዓዊ መብቶች በዝርዝርና በግልጽ እንዲሰፍሩ ማረጋገጥ ወሳኝ ነው ። የእኛ ፌዴራላዊ ሥርዓት የሚያተኩረው በብሔረሰቦች እኩልነት፥ በኢትዮጵያ ሕዝብ አንድነትና ልማት ላይ ነው ። ጂኦግራፊያዊና ኢኮኖሚያዊ ትስስርን መሠረት ባደረገ ፌዴራላዊ አሀዶች ግንኙነት ላይ የተዋቀረ የአካባቢ አስተዳደር (ራስ ገዝ) መብትን የሚያረጋግጥ ፌዴራላዊ ሥርዓት ለሀገራችን ይበጃል ብለን እናምናለን ። ይህንን ዕምነታችንን ሊያረጋግጥልን የሚችለው፥ የመድበለ- ፓርቲ ዲሞክራሲ ተሳትፎ የሚረጋገጥበት የፖለቲካ ሥርዓት ሲመሰረት ነው።

ማዕከላዊው መንግሥት በፌዴራል አወቃቀር ሥርዓት ከሚተዳደሩ የክፍለተ-ሀገር የራስ ገዝ የተለየ የሚያደረግው በሦስት መሠረታዊ ብሔራዊ ጉዳዮች ላይ የሚኖረው ሥልጣንና ኃላፊነት ብቻ ይሆናል። ይኸውም በኢትዮጵያ የሀገር መከላከያ ፥ በኢትዮጵያ ብሔራዊ ገንዘብና በኢትዮጵያ የውጭ ጉዳይ ላይ ነው። ከዚህ ውጭ ያሉት የሀገሪቱ ዐበይትና ጥቃቅን ጉዳዮች በሙሉ የየክፍለ ሀገሪቱ ሥልጣን ፥ ኃላፊነትና ተግባር እንዲሆን በሀገሪቱ ብሔራዊ ምክር ቤት ተዘርዝሮና ተደንግጎ በተግባር እንዲፈፀም ይደረጋል። በእኛ ተስፋና ራዕይ ይህ ዓይነቱ ፌዴራላዊ አወቃቀር ሥርዓት፥ ሌሎች ጉዳዮች እንደተጠበቁ ሆነው ፥ ቢያንስ የሀገራችንን ሦስት መሠረታዊ ችግሮች በሄደት እያቃለሉ ያስወግዳሉ ብለን እናምናለን። ለሕዝብ የቆመ ኢትዮጵያዊ መንግሥት ሲመሰረትም በተሰጠው ሥልጣንና ኃላፊነት ላይ ተመርኩዞ ግዴታውን ከተወጣ፥ ለነዚህ ችግሮች መፍትሄ የማያመጠበት ምክንያት አይኖርም። ይህ የፌዴራል አወቃቀር፥ለአስተዳደር ቅልጥፍና ፥ለፈጣን የዳኝነት ተግባርና ለልማትና ዕድገት እንቅስቃሴ አመች ሁኔታን ይፈጥራል ። ዛሬ የሀገራችን ሕዝብ ከማንኛውም ጉዳይ በበለጠ የተቸገረባቸው ጉዳዮች ቢኖሩ፥ የአስተዳደር ጭቆና፥ የዳኝነት ፍትሃዊ ተግባር መጥፋትና የልማት እንቅስቃሴ አድላዊነት ናቸው ። እነኝህ የሀገሪቱ መሠረታዊ ችግሮች ለአንድየና ለመጨረሻው መፍትሄ ካላገኙ ፥ የኢትዮጵያ ሕዝብ ከችግር ወጥቶ፥ ፍትህ-ርትዕ አግኝቶ ከመከራና ከስቃይ ነፃ ይወጣል ተብሎ አይታሰብም ።

በወያኔ ዘረኛ የአፓርታይድ መሰል ጭቆና ስር ያላቸው የዛሬይቱ ኢትዮጵያ ከተቆረሰችና የምዕራቡም ግዛቷ ለባዕድ ከተሸጠ በኋላ አሁን ያላት ቀሪው መሬት ስፋት አንድ ነጥብ አስራ ሦስት ሚሊዮን እስኩዌር ሚትር ወይም 437 794 እስኩዌር ማይል ሲሆን ፥ በዚህ የመሬት ስፋት ላይ የሚኖሩ ዜጎቿ ቁጥር ሰማኒያ አምስት ነጥብ ሁለት

ሚሊዮን (85.2 ሚሊዮን) እንደሆነ የዓለም አቀፍ የሕዝብ ቆጠራ ሰነድ መዝግቦታል ። በመካከለኛ ስሌት ሲገመት የእያንዳንዱ ኢትዮጵያዊ ዜጋ በህይወት የመቆየት ዕድሜው አምሳ ሁለት ዓመት ብቻ እንደሚሆንም ተመዘግቧል። የሀገሪቱ ዜጎች የነፈስ -ወክፍ የዓመት ገቢ ሁለት መቶ ሰማንያ (\$ 280.00) የአሜሪካ ዶላር እንደሆነ በቅርቡ የወጣው ዓለም አቀፍ መረጃ ያመልክታል ። ይህም ኢትዮጵያን በዓለም ካሉት ደሃ አገሮች ውስጥ በመጨረሻው ዕርከን አስቀምጧታል።ይህም ማለት ታዲያ ዛሬ በዓለም ውስጥ ከተመዘገቡት ሁለት መቶ አስር (210) ሀገሮች መካከል ፥ የኢትዮጵያ ደረጃ ሁለት መቶ አምስተኛ (205) እንዲሆን አድርጎታል ማለት ነው። በዚህ የዓለም ሀገሮች ሰንጠረዥ ምደባ ፥ ከኢትዮጵያ በታች የተመደቡት ሀገሮች አራት ብቻ ናቸው ። ይህ ደግሞ ለኛ ኢትዮጵያውያን “ አራት ሀገሮችን በሀብት በልጠናል ! ተመስገን ! ” ብለን የምንዝናናበት ሊሆን አይችልም ። ጠንክርን ሁኔታውን በመለወጥ ከድህነት የምንወጣበትን ሁኔታ ለማመጣት ግን አስፈላጊውን ሁሉ ማድረግ እንዳለብን ያስገድደናል ። ይህ ውነታ ሊያስረዳን የሚችለው ነገር ቢኖር፥ የሀገራችንን ዕውነተኛውን ገፅታ ነው።ይህች ታላቅና ሰፊ ሀገር ፥ የነዋሪዎቹም ቁጥር እጅግ ብዙ የሆነ መሆኑን ተረድተን በግድ የፌዴራል ሥርዓት የሚያስፈልጋት መሆኑ አያከራክርም ።

የትግራይን መሬት የቆዳ ስፋት ከአጎራባች ክፍለተ-ሀገር መሬት ቀምቶ እያስፋፋ ፥ በተፃራሪው ደግሞ የሀገሪቱን ዳር ድንበር እያጠበበ ለባዕድ ሀገር በመሸንሸን ላይ ያለው የወያኔ ቡድን ፥ በዘርና በቋንቋ መለኪያ ላይ የተመሰረተ አወቃቀር በመዘርጋት የሀገሪቱን መላ ብሔራዊ ሀብት ለአንድ አካባቢ ልማት እያዋለና ለራሱም እየዘረፈ ፥ የፌዴራል ሥርዓት መስርቻለሁ ብሎ ለመቀለድ ይሞክራል ። ለም መሬቶችን ከወሎና ከጎንደር ክፍላተ-ሀገር ዘርፎ ወደ ትግራይ ክልሉ አስገብቶታል። ከሌሎች ወገኖቹ ጋር መከራውንና ደስታውን በመካፈል ለኢትዮጵያ ነፃነትና ክብር ሲል የተሰዋን የጎንደርንና የወሎን ሕዝብ አፀመ-ርስትና ሀብት በመዝረፍ ላይ የሚገኘው ይህ ዘረኛ የወያኔ ቡድን ፥ የሁለቱን ክፍላተ-ሀገር ዜጎች ክብርና ታሪክ በማዋረድ ላይ ቢገኝም፥ዛሬ እነዚህ ጥቃት የደረሰባቸው ዜጎች ቅድሚያ የሰጡት፥ በአሁኑ ወቅት መላው የኢትዮጵያ ሕዝብ፥ ኢትዮጵያን ከወያኔ ዘረኛ ሥርዓት ለማላቀቅ በሚያደረግው ትግል ላይ ነው ። በመሆኑም የዛሬውን የግል ጥቃታቸውን በይደር ለማቆየት ተገድደዋል ። ነገ የሕዝብ አቸናፊነት ሲረጋገጥ ግን በግፍና በኃይል የተወሰደባቸውን መሬታቸውን፥ ቢቻል በህግ ካልሆነ ደግሞ በኃይል እንደሚያስመልሱ ማንም ሊጠራጠር አይችልም ። ይህ በደልና ጥቃት ነገ ፍትህ ርትዕ አግኝቶ እልባት እስኪያገኝ ድረስ ግን ፥ በየአንዳንዱ ዜጋ ልብ ውስጥ የተዳፈነ እሳት ሆኖ ይቆያል።

የኢትዮጵያ ሕዝብ መሬትን የሚያየው ፥ አርሶ ሰብል ለማምረትና የኢኮኖሚ ችግሩንም ለማቃለል የሚጠቀምበት የምርት ማምረቻ መሳሪያ/ ሀብት ብቻ ሳይሆን ፥ ከባህሉ ፥ ከታሪኩ ፥ ከትውልዱ ፥ ከዕምነቱና ከማንነቱ መግለጫ ጋር የተያያዘ በመሆኑም ጭምር ነው ። የወያኔ ቡድን ይህንን ሁሉ በግምት ሳያስገባ የጎንደርንና የወሎን መሬት በመዝረፉ፥ በነዋሪዎቹ ላይ ታሪክና ትውልድ የማይረሳው ብሄራዊ ወንጀል ፈጽሞባቸዋል።

የፌዴራል ሥርዓትን የምንመኘው፥ ለአስተዳደር ቅልጥፍና፥ ለተፋጠነ የፍርድ ብያኔን ለማግኘትና ለልማት እንቅስቃሴ እርምጃ ለማምጣት ብቻ ሳይሆን፥ የሀገሪቱ ብሔራዊ ሀብት የመላው የኢትዮጵያ ሕዝብ ሀብት በመሆኑ፥ ሁሉም ዜጋ ያለ አድሎ በትክክል ተጠቃሚ የሚሆንበትን ሥርዓት ለማረጋገጥም ጭምር ነው። ለዘመናት ተባብሮና ተከባብሮ በጎብረት የሀገሩን ዳር ድንበር በመጠበቅ አብሮ የኖረን ሕዝብ ፥ እንደ ድንጋይ ዘመን በዘር የከለለ የአፓርታይድ ሥርዓት ለሀገራችን አንድነት ለሕዝባችን እኩልነት ለዜጎቿም ብልፅግና ፥ ዕድገትና ሰላም አያመጣም ብለን ስለምናምን አጥብቀን እንቃወመዋለን ። የኢትዮጵያ ሕዝብ ወያኔን ታግሎ በመጣል በሚያመጠው የዴሞክራሲ ሥርዓት ፥ የራሱን ብሔራዊ ምክር ቤት ሲያቋቁም ፥ ምን ዓይነት ፌዴራላዊ ሥርዓት እንደሚመርጥ ስለምናወቅ ፥ በዘር ላይ የተመሰረተውን የወያኔን የጎሳ ፌዴሬሽን አሸቀንጥሮ እንደሚወረውረው ማንም ዜጋ አይጠራጠርም።

የትዝብት አድማስ

የካቲት 27 ቀን 2002 ዓም

የኢሕአፓ የውጭ ጉዳይ ፖሊሲ

ኢትዮጵያ ሀገራችን በገለልተኝነትና በሰላም ፈላጊነት ላይ የተመሠረተ የውጭ ፖሊሲ መከተል እንደሚኖርባት ኢሕአፓ ያምናል ። በዚህ መሠረታዊ መርህ ላይ በመመርኮዝም ብሔራዊ ጥቅሟን በመጠበቅና በማስጠበቅ በነፃነትና በሰላም ከዓለም ሀገሮች ጋር አብሮ ለመኖር ምኞቷ ይሆናል። በመሆኑም፣ በተባበሩት መንግሥታት ድርጅትና በአፍሪካ ኅብረት ማዕቀብ ከተጣለባቸው በስተቀር ከማነኛውም የዓለም ሀገሮች ጋር በሰላም አብሮ በመኖር፣ በእኩልትና በጋራ ጥቅም መሠረት ግንኙነቷን ታካሄዳለች ፤ ታጠናክራለች ። ይህ መሠረታዊ ፖሊሲዋም ከጎረቤት ሀገሮች ጋር የበለጠ በሰላምና በመተባበር አብሮ ለመኖር ያስችላታል ። ከዚህም በቀር ለፍትህ ለዴሞክራሲ፣ ለነፃነትና ለስብዓዊ መብቶች ለሚታገሉ ሕዝቦች ሁሉ የኢትዮጵያ ድጋፍ አይለያቸውም ። ይህ እንደተጠበቀ ሆኖ ፣ የራሷን ብሔራዊ ጥቅም መጠበቅና የሌሎችንም ማክበር የውጭ ፖሊሲዋ የማዕዘን ዋልታ ሆኖ ይኖራል። በራስ ነፃነትና ልዕልና ላይ ተመርኩዞ የሚተረጎም የውጭ ግንኙነት ፖሊሲ ማለት ለኢሕአፓ አዎንታዊ ገልልተኝነት ማለት ነው ። ይህም ማለት፣ ከማነኛውም የዓለም ነፃ ሀገሮች ጋር የሰላም ፣ የንግድ ፣ የባላል ፣ የትምህርት ፣ የሳይንስና ቴክኒኮሎጂ ግንኙነትና ትብብር እያደረገች ብሔራዊ ጥቅሟን ሁሉ ለማስከበር የተቻላትን ሁሉ ትፈጽማለች ማለት ነው። ከማንም ጎራ ጋር ወገን ሳትለይ በነፃነቷ ከሁሉም ጋር ወዳጅነት ለመመስረት በምታደርግው እንቅስቃሴ ሁሉ ገደብ ሊኖርበት አይችልም ። ይህም ለነጻነቷ ዋስትና መረጋገጫ ከመሆኑም በላይ ፣ ለውጭ ዲፕሎማሲዋ እንቅስቃሴ ተግማኒነትን ያተርፍለታል። ይህ ፖሊሲ በአሁኑ ወቅት ሰፍኖ ያለውን የወያኔን ተንበርካኪ መሪዎች ባህርይና ድርጊት በጽኑ የሚጻረርና የሚቃወም ነው ። ኢትዮጵያ ሀገራችን የማንም ሀገር ጥቅም አስጠባቂና ፖሊሲ አስፈፃሚ ሀገር እንድትሆን ኢሕአፓ በጭራሽ አይፈልግም፣ አይፈቅድም ።

የማንኛውም ሀገር የውጭ ፖሊሲ የዚያው ሀገር የውስጥ ፖለቲካና አስተዳደር ቀጥታ ነፀብራቅ እንደመሆኑ ፣ የሀገራችን የውጭ ፖሊሲ በዓለም አቀፍ ደረጃ አክብሮትና ተቀባይነት እንዲያገኝ ከተፈለገ፣ ሀገራችን የውስጥ አስተዳደሯና ፖለቲካዋ በዴሞክራሲ ሥርዓት ላይ መመስረት ይኖርበታል ። በመሆኑም ኢትዮጵያ ዜጎቿን በዴሞክራሲ ሥርዓት

እንዲተዳደሩ ከማድረግ ሌላ አማራጭ ሊኖራት ይችላል ። የኢሕአፓ የዲሞክራሲያዊ ሥርዓት ራዕይ፣ በወረቀት ላይ ብቻ ሰፍሮ የሚቀርና ለይስሙላ ተብሎ ለፕሮፓጋንዳ ፍጆታ የሚሆን የባልት ዲሞክራሲ ሳይሆን ፣ ሕዝብ ያለተጽዕኖ በቀጥታ የሚሳተፍበት አሳታፊ ዲሞክራሲ ማለት ነው። የኢትዮጵያ ሕዝብ ለዕለት ጉርሱ፣ ለዓመት ልብሱና ለመጠለያው ከማሰብና ከመጨነቅ አልፎ ተርፎ፣ ስለ ጠቅላላ ኑሮውና ሕይወቱ፣ ስለ መሠረታዊ ኅልውናው ፣ ስለሀገሩ ሁለንተናዊ ጉዳይ፣ ስለነፃነቱና ታሪኩ ፣ ዕምነቱና ባሕሩ ፣ ስለ ወደፊቱ ዕድሉና ራዕዩ፣ ስለ ፖለቲካ ፣ ኢኮኖሚና ማኅበራዊ ህይወቱ፣ ስለ ሚመሰረተው መንግሥትና ስለሚመርጣቸው መሪዎች ፣ በነፃ ተወያይቶና ተሳትፎ የሚወስንበት የፖለቲካ መልከዐ ምድር ሊመቻችለት ይገባል። የሕዝብ የመጨረሻ ውሳኔ የሚሰምረው ፣ የዜጎች ሙሉ ተሳትፎ ሲኖር እንደሆነ ግልፅ ነው ። በመሆኑም ኢትዮጵያ በዲሞክራሲ ሥርዓት ላይ የተመሠረተ የውጭ ፖሊሲ መርህ እንድትከተል ማድረግ ፣ ሀገራችን የሃያ አንደኛው ክፍለ ዘመን ኅብረተሰብ አባል እንደትሆን ያስችላታል። እስከዛሬ ድረስ ሀገራችን ዘወትር የውጭ ተመጽዋች ሆና የቆየችው ፣ የተፈጥሮ ድሃ ሆና ሳይሆን፣ ወይም ደግሞ ዜጎቿ ሥራ የማይወዱና ታታሪ ባለመሆናቸው ሳይሆን፣ አሳታፊ ዲሞክራሲ አግኝተው ኢኮኖሚያቸውን በመገንባት ከድኅነት ለመላቀቅ ባለመቻላቸው ነው ። ዛሬ የሀገሯን ኢኮኖሚና ባጀት በውጭ ርዳታ ላይ የመሠረተች ብቸኛ ሀገር ብትኖር ኢትዮጵያ መሆኗ ዓለም የአወቀው ፀሀይ የሞቀው ሆኗል። በየትኛው የዓለም ታሪክ በውጭ ርዳታ ብቻ ከድኅነት ተላቅቆ ራሱን የቻለ ሀገር አይገኝም። የአንድ ሀገር ሕዝብና መንግሥት እጅና ጓንት ሆነው በመቆም ሀገራቸውን ከችግር ለማውጣት የሚችሉት ፣ ዜጎቹ በዲሞክራሲ ሥርዓት የራሳቸውን መንግሥት ሲመሰርቱና መሪዎቻቸውንም ሲመርጡ ብቻ ነው ። እስካሁን ድርስ የተለያዩ ቀለምና ለምድ እያጠለቁ የተፈራረቁት የሀገራችን አምባገነን መሪዎች ፣ ከአንድ ጽንፍ ወደ ሌላው ጽንፍ እየተወራጩ የየራሳቸውን የሥልጣን ዕድሜ በማራዘም፣ የጭቆና አገዛዛቸውን በሕዝቡ ላይ ከመጫን በቀር ለታሪክ የሚሆን መልካም ትዝታን አላስመዘገቡም ። ይህ በበኩሉ የሀገራችንን የውጭ ፖሊሲ ዘወትር የምዕራባውያን ተጠማኝና ደጀጠኝ አድርጎት ኖሯል ። የኢትዮጵያ ሕዝብ ነፃዋ ኢትዮጵያ ነፃ የውጭ ፖሊሲዋን የምትመራበትን ቀን በናፍቆት የሚጠብቀውም በዚህ ምክንያት ነው ። ሀገራችን ኢትዮጵያ ልክ እንደሌሎቹ በልማት ወደኋላ የቀሩ ሀገሮች ሁሉ የውጭ ርዳታና ትብብር እንደሚያስፈልጋት የሚያከራክር አይደለም ። በተለይ በሳይንስና ቴክኒኮሎጂ ፣ ዕድ-ጥበብና መሃንዲስ፣ የቴክኒክ ተግባራትና ትምህርት፣ ፋይናንስና የዕርሻ ዘዴ፣ የመሳሰሉትን ዘመናዊ ርዳታ ማግኘት አለባት። በገለልተኝነት ስም ብቻ በሯን ጠርቅማ ከዓለም ሥልጣኔ ተገልላ ልትኖር አትችልም ። ይህ ስለተባለ ግን ፣ በልማትና በርዳታ ስብብ የሀገሪቱን ለም መሬት ለባዕድ አሳልፎ መስጠቱን ኢሕአፓ አጥብቆ ይቃወማል ። ኢትዮጵያዊ የሆነ መንግሥት፣ የሀገሩን ለም መሬት ለባዕድ ሀገሮች መጠቀሚያ እንዲውል በሀራጅ ይሸጣል ተብሎ ይታሰባል ለማለት ባይቻልም ዛሬ

የኢትዮጵያ ሕዝብ ዐይኑ እያየ ጀርድ እየሰማ የመሃል አገሩ ለም መሬት ብቻ ሳይሆን፥ ዳር-ደንበሩም ጭምር ለባዕድና ለጉረቤት ሀገሮች እየተቸበቸበ ይገኛል። የሀገሩን ብሄራዊ ጥቅም በዚህ የከሃዲ ደረጃና ስፋት አሳልፎ የሚሰጥ ቡድን በሥልጣን ሳይ ሲመጣ ማየት ለኢትዮጵያ ሕዝብ የመጀመሪያው ጊዜ መሆኑ ቢያሳዝነውም ተስፋ ሳይቆርጥ ሁኔታውን በመለወጥ ነግ - ተነገ ወዲያ የሀገሩን ጥቅም እንደሚያስከብር ግን ማንም ዜጋ ሊጠራጠር አይችልም። ዛሬ የኢትዮጵያ ሕዝብ የሀገሩን ብሔራዊ ጥቅምም ይሁን የራሱን ነፃነት የሚጠብቅለት ኢትዮጵያዊ መንግሥት እንደሌለው አምኖ የራሱን መንግሥት ለማምጣት እየታገለ ይገኛል ። የራሱን መንግሥት መስርቶም ሀገራዊ ነፃነቱንና ብሔራዊ ጥቅሙን እርሱ ራሱ ማስከበር እንደሚችል ያለፈ ታሪኩ ስለሚመሰክርለት ፥ በዚህ በኩል ጠላቶቹ ሁሉ ሊገነዘቡት ይገባል ።

ለሀገራችን ኢትዮጵያ የምንመኝላት የተሟላ ነፃነትን ነው ስንል፥ ብሔራዊ ሰንደቅ ዓላማን ለማውለብለብና ፈንጠዝያን ለመግለጽ ብቻ ሳይሆን፥ በሁለንተናዊ ገጽታው ለሀገራችንና ለሕዝባችን በዘለቄታ መልኩ የሚጠቅም ነፃነት ማለታችን ነው። ይህ ምን ማለት ነው? የፖለቲካ ነፃነት ያለ ኢኮኖሚ ዕድገትና ጥንካሬ፥ ያለ ዕርሻ ልማትና እንዲሁም መስፋፋት፥ ያለ ሳይንስና ቴክኒኮሎጂ ርምጃ በምንም ዓይነት ሀገራችን የተሟላ ነፃነት ይኖራታል ተብሎ አይታሰብም ማለት ነው ። ሀገራችን ከረሀብ ፥ ከበሽታ፥ ከመሀይምነት ፥ ከድኅነት፥ በጠቅላላውም ከኋላ ቀርነት እንድትላቀቅ ካስፈለገ፥ የእጆቿን የመዘርጋት አቅጣጫ መለወጥ አለባት። እጆቿን ለዕርዳታ ወደ ምዕራባውያን ከመዘርጋት ይልቅ፥ ወደ ሕዝቧ፤ ወደ መሬቷ፥ ወንዞቿና ወደ ክርስ-ምድሯ ዘርግታ የራሷን አንጡራ ብሔራዊ ሀብቶች መጠቀም መቻል ይኖርባታል። ድልብ ሀብቷንና ወንዞቿን ለመጠቀም በምትሞክርበት ጊዜ የቅርብና የሩቅ ተቀናቃኞቿ እንቅፋት እንደሚሆኑባትም አስቀድመን ልንገነዘበው ይገባናል። የፖለቲካ ነፃነታችንን አስከብረን ወድ ልማት አቅጣጫ በምናተኩርበት ወቅት ሊገጥመን የሚችለውን ማንኛውንም ዕንቅፋት ለማቋቋም አስፈላጊውን ጥንቃቄና ዝግጅት ማድረግ እንዳለብን፥ ብሔራዊ የሆነ ኢትዮጵያዊ መንግሥት ተቀዳሚ ተግባሩ ሊሆን ይገባል። በአሁኑ ወቅት ይህ ሊሆን አልቻለም። በእኛ ዕምነት ፥ ሀገራችን ከአካባቢና ከሩቅ ጠላቶቿ ጥቃት ለመከላከልና የውስጥ ፀጥታዋንም አስከብራ ያለስጋት ወደ ልማቷ ለማተኮር ካስፈለጋት፥ ሦስት ብሔራዊ ተቋማት ተጠናክረውና ተቀናጅተው በቅንብር እንዲሰሩ መደረግ አለባቸው ። እነርሱም የውጭ ጉዳይ መስሪያ ቤት፥ የመከላከያ ኃይልና የኢንተሊጂንስ ድርጅት ናቸው ። በዓላማ ፥ በተልዕኮና በይዘት የተለያዩ ተቋማት ሊመስሉ ቢችሉም ፥ የኢትዮጵያን ስትራቴጂያዊ ጥቅምና ሀገራዊ ደህንነት በመጠበቅ በኩል አንድም ሦስትም መሆናቸው ታውቆ፥ በአስተማማኝ ደረጃ ተጣምረውና ተቀናጅተው የሚሰሩበት መንገድ ሊኖር ይገባል። ሀገራችን የተጣራ ኢንተሊጂንስ በአስተማማኝ ደረጃ እንዲኖራት ማድረግ፥ እንደ መጀመሪያው

የመከላከያ መስመር ሊቆጠርላት ይችላል። “ ትንሽ ልሙትና ወዳጅ ጠላቱን አውቄ ልምጣ /ልነሳ። ” እንደሚባለው፥ በሞትና በሽረት መካከል የምትገኘው ሀገራችን ፥ በዚህ አስተዛዛቢ ዘመን ፥ ከልጅቿ በስተቀር የቅርብ ጎረቤትም ይሆን የሩቅ ዘመድ እንደሌላት አረጋግጣለች ። የአንድ ሀገር የውጭ ዲፕሎማሲ የሚመሠረተው፥ “ ቋሚ ወዳጅ ወይም ዘላቂ ጠላት የሚባል ነገር የለም፥ ሊኖር የሚችለው ግን ዘላቂ ጥቅም ብቻ ነው ። ” በሚል ይትበሃል ላይ መሆኑ ልንገነዘብ ይገባል። እንዲያው ለመሆኑ፥ በዚህ ተለዋዋጭ ዓለም ቋሚ ወዳጅ ይኖረኛል ብሎ ሊያስብ የሚችል የትኛው ሀገር ሊሆን ይችላል ? ሁለት የዓባይ ወንዝ ተጠቃሚ ሀገሮች፥ ጥቅማቸውን በበለጠ ለማስጠበቅ የሚያስችላቸውን ዕድል ለመግኘት ለብዙ ጊዜ ሲጠባበቁ ኖረው ይኸው ዛሬ የኢትዮጵያን ብሔራዊ ጥቅም አሳልፎ የሚሰጥ ቡድን ስላጋጠማቸው ላሜ ወለደችልኝ ብለዋል ። ነገ የኢትዮጵያን ብሔራዊ ጥቅም የሚያስጠብቅ ቀናዒ ኢትዮጵያዊ ኃይል ሲመጣ ሁኔታው እንደሚለውጥ ማን በነገራቸው ? በዕርግጥም ሀገራቸውን ከጥቃት አድነው ብሔራዊ ጥቅሟን የሚያስጠብቁላት የቁርጥ ቀን ልጅቿ ብቻ እንደሆኑ ማንም ሊጠራጠር አይችልም ። ይህ ታውቆ በመጀመሪያ ደረጃ ፥ ማንኛውም ብሄራዊ ፖሊሲ ሊወጣና ሊቃኝ የሚገባው የሀገሪቱን ኅልውና ከአደጋ ለማዳን አንፃር መሆን አለበት ። ምንም ተባለ ምን፥ የማንኛውም ሀገር የውጭ ፖሊሲ የሚነደፈው የዚያኑ ሀገር ብሄራዊ ደኅንነትና ዘላቂ ጥቅም ከመጠበቅ አኳያ በመሆኑ የኢሕአፓም የውጭ ፖሊሲ መመሪያ የሚቃኘው በዚህ መሠረታዊ መርህ ላይ ነው።

ፓኖራማ ቁጥር 84

የትዝብት አድማስ

ጥር 16 ቀን 2002 ዓም

ኢሕአፓና የኢትዮጵያ የመከላከያ ፖሊሲ

የፓርቲው መሠረታዊ ዓላማ ከተመሠረተበት ጊዜ አንስቶ ለኢትዮጵያ ሕዝብ ይበጃል ብሎ ባመነባቸው ሀገራዊ ፖሊሲዎች ላይ ቅድሚያና አፅንኖት በመስጠት በዴሞክራሲያዊት ኢትዮጵያ ሕግ መንግሥት ውስጥ ቦታ እንዲሰጣቸው መታገል ነው ። በፖለቲካ ፕሮግራሙ ውስጥ አስገብቶ የሚሻሻሉትንም በሂደት እያስተካከለ የትግሉ ማዕከል እንዲሆኑ አድርጎ እስከዛሬ ድረስ በመታገል ላይ የሚገኘውም ለዚህ መሠረታዊ ዓላማ ብቻ ነው ። እነኝህ ሀገራዊ ፖሊሲዎች ግን በተግባር ሊተረጎሙ የሚችሉት ፣ በሀገራችን የዴሞክራሲ ሥርዓት በአስተማማኝ ደረጃ ሲረጋገጥ ለመሆኑ አሌ የሚባል አይደለም ። በፓርቲው የፖለቲካ ፕሮግራም ውስጥ የተዘረዘሩት ልዩ ልዩ ሀገራዊ ፖሊሲዎችን ህያው ለማድርግ የሕዝቡን ሙሉ ነፃነት፣ ሀገራዊ ሉዓላዊነትና የህግንም የበላይነት መሠረት ያደረገ የኢትዮጵያ ሕግ መንግሥት ሲመሰረት ብቻ የሆኗል ። ሕገ መንግሥትን ያህል መሠረታዊና ቋሚ ብሔራዊ ሰነድ ሕያውነቱን የሚያስመሰክረው ፣ በአሳታፊ ዴሞክራሲ የዜጎችን ዕለታዊ ሕይወት በዕለት ተዕለት በተግባር ሲተረጎም ነው።

መሠረታዊ የሆኑት የሀገሪቱ ዋና ዋና ፖሊሲዎችን አስመልክቶ ለሕዝብ ማሳወቅ የፓርቲው ግዴታውና ተግባሩ በመሆኑ ፣ እስከዛሬ ድርስ ሲያደርገው እንደቆየው ሁሉ ፣ ዛሬም እንዳስፈላጊነቱ በተከታታይ እየዘረዘረ ያቀርባል ። በመሆኑም፣ ዛሬ የምናተኩረው በሀገሪቱ የመከላከያ ፖሊሲ ላይ ይሆናል ። በሕዝብ አዎንታ ላይ በተመሰረተ ሕገ መንግሥት ውስጥ የሚሰፍሩትን የሕዝቡን መብቶች የሚያከብር እንዲሁም የሕዝቡን ፍላጎቶችና ጥቅሞች የሚጠብቅ የሀገሪቱንም ድንበርና ሉዓላዊነት የሚከላከል የጦር ኃይል፣ የሕዝቡንም ሠላምና ፀጥታ እየጠበቀ ህግና ደንብ የሚያስከብር የፖሊሲ ሠራዊት በህግ ማቋቋም፣ ለሀገራችን ነፃነት ዋስትና ነው ብለን እናምናለን ። ማንኛውንም ኢትዮጵያዊ ያላገለለ፣ አስፈላጊ መስፈርቶችንም በሚያሟላ መልኩ ተመልምሎ የተውጣጣ፣ በሙያው የሰለጠነ፣ ታማኝነቱ ለሀገሩና ለሕዝቡ ፣ ታዛዥነቱ ደግሞ በሕዝብ ለተመረጠ መንግሥት የሆነ ብሔራዊ የመከላከያ ኃይል መመስረት የኢትዮጵያ ሕዝብ ፍላጎት እንደሆነ እናምናለን ። የጦር ኃይሉና

የፖሊስ ሠራዊት አባላት የሚቀጠሩት በፈቃዳቸው ሆኖ፣ የውዴታ-ግዴታ ያለባቸው መሆኑን ግን ይገነዘቡታል ። የጦር ኃይሎችና የፖሊስ ሠራዊት አባላት ሙያቸው በፖለቲካ ውስጥ ጣልቃ ለማግባት ባይፈቅድላቸውምና ደግሞም የፖለቲካ እንቅስቃሴ ለማድረግ የተከለከሉ ቢሆኑም ፣ በሀገሪቱ የፖለቲካ ሕይወት ውስጥ ተሳትፏቸው ፣ በመምረጥና በውሳኔ ሕዝብ (ሬፈራንደም) በመሳተፍ ብቻ ይሆናል ። ይህም በመሆኑ ፣ የማነኛውም የፖለቲካ ድርጅት / ቡድን ወይም ስብስብ አባል ሊሆኑ አይችሉም ። በፖለቲካ ለመስተፍም ይሁን የድርጅት አባል ለመሆን የሚፈልጉ የመከላከያና የፖሊስ አባላት በቅድሚያ ከሠራዊቱ መሰናበት አለባቸው ። የመከላከያና የፖሊስ ሠራዊት አባላትን ደገንነት መጠበቅ ፣ የጡረታ መብታቸውን ማስከበር ፣ በግዳጅ ላይ ለተሰው አባላት ቤተሰቦች ተገቢውን ዕርዳታና እንክብካቤ ማድረግ ከመከላከያ ፖሊሲያችን ውስጥ ሁነኛውን ቦታ ይይዛል ። ከዚህም በቀር ፣ በሀገራችን በኢትዮጵያ የውጭ ሀገር የጦር ሰፈሮች መቋቋም አጥብቆ የተከለከለ መሆኑና የጦርና የወታደራዊ ጥገኝነት እንዳይፈጠር ማድረግ የመከላከያ ፖሊሲያችን መሠረት ነው ።

የኢትዮጵያ ብሔራዊ መከላከያ ሠራዊት፣ የተመሠረተበትን ዓላማና ግዴታ ለመፈፀምም ሆነ፣ ተልኮውን በብቃት ለመወጣት የሚያስችለውን ሥልጠና ፣ ትጥቅ ፣ አደረጃጀትና ስንቅ ለሚሟሟላት የሚያስፈልጉት የትምህርት ተቋማት ሁሉ ተሟልተው ሊቋቋሙለት ይገባል። ልዩ ልዩ የሙያ ዘርፎቹን ለሚሟሟላት ብቻ ሳይሆን፣ መሠረታዊ የሆነውን ወታደራዊ ሳይንስን ለማስተማር የሚያስችሉ ከፍተኛ የትምህርት ተቋማትና ወታደራዊ አካዳሚዎች፣ የአየር፣ የየብስና የባህር መከላከያ ዘመናዊ መሳሪያዎች ሁሉ ተሞልተው መገኘታቸው አስፈላጊ ብቻ ሳይሆን ግዴታም ጭምር መሆኑን የሀገሩ ነፃነት ዋስትና እንዲኖረው የሚፈልግ ዜጋ ሁሉ ሊገነዘበው ይገባል ። የሀገሪቱ ብሔራዊ ሀብትና የኢኮኖሚ አቅም በፈቃዱት መጠን፣ ሀገራችን ለራሷ መከላከያ የሚያስፈልጓትን የጦር መሳሪያዎችን ፣ የትጥቅና የስንቅ፣ የመጓጓዣና የመገናኛ አገልግሎት፣ የኤሌክትሮኒክስ ቴክኒዮሎጂ ዕቃዎቿን የምታመርትባቸው ፋብሪካዎችና ተቋሞች እንዲኖሯት ማድረግ ፣ የመከላከያ ሠራዊቷን ብቃትና ዝግጁነት ያረጋግጥላታል ብለን እንመኛለን ። ከአፍሪካ አህጉር በቆዳ ስፋቷ በሦስተኛ ደረጃ የተመደበችውና የሕዝቧም ቁጥር ከሰማይያ ሚሊዮን በላይ የሆነች ሀገር፣ ከሁሉም በላይ ቅድሚያ ከምትሰጣቸው ሀገራዊ ፖሊሲዎች መካከል፣ የመከላከያ ኃይሏን ማጠንከር ለመሆኑ የሀገሩን ህልውና መጠበቅ የሚመኝ ዜጋ ሁሉ ይስማማበታል።

ከሰሃራ በረሀ በታች ካሉት የአፍሪካ ሀገሮች ውስጥ በትጥቅም ሆነ በብዛት፣ በሀገር ወዳድነትም ይሁን ፣ በጀግንነት ተወዳዳሪ ያልነበረውን የሀገሪቱን የመከላከያ ሠራዊት ፣ የውጊያ ብቃቱንና ወታደራዊ ሥነ ሥርዓቱን (ዲሲፕሊን) ሊፈታተኑት ካስቻሉት

ምክንያቶች አንዱ፦ የፖለቲካ ካድሬዎች በሠራዊቱ ውስጥ ተሰግስገው ያመጡት ጉዳትና ጥቃት ነው ። የዚህ ውጤት ደግሞ የሀገሪቱን አንድነት ያናጋው ብቻ ሳይሆን፦ ዳር ድንበሯንም ጭምር አስደፍሮ ታሪኳን አዋርዶ ሕዝቧንም ያሳፈረና አንገት ያስደፋ ሆኗል ። የእኛ ዕምነትና ራዕይ፦ የነገሞ ኢትዮጵያ የመከላከያ ሠራዊት ፦ ከማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲም ሆነ የብሔር ድርጅት ቁጥጥር የፀዳና በማንም የፖለቲካ ካድሬ ተውሳክ የማይበክለ መታየት ተዋጊ ኃይል መገንባት ነው ። በዚህ ለሀገራችን ነፃነትና አንድነት ባለን አቋም ምክንያት ፦ በጠባብ ብሔረኞች ዘንድ “ አባይ ኢትዮጵያ ” የሚል ምፀት ሲነገርብን ቆይቷል ። ታላቅ ኢትዮጵያ መባላችን የሚያከራገጥና የምንደሰትበትም ስለነበረ ዛሬ የወያኔዎችን ምፀት የምንጠቅሰው ፦ በአባይ ኢትዮጵያዊነታችን ፦ ሀገራችንን ኢትዮጵያን ከጥፋት አድነን የነገይቱን ታላቂቷን ኢትዮጵያ ለመገንባት ነው ። አባይ ኢትዮጵያን አስከብረንና አኩርተን በነፃነቷና በአንድነቷ የታፈረች ሀገር መሆኗን ማየት የዓላማችን አልፋና አሜጋ ነው ። የጠባብ ብሔረተኞችን የምፀት አነጋገር እንደ ፍሬ-ፈርስኪ የምንቀጥረውም ለዚህ ነው ።

አስተማማኝና የማይበገር የሀገር መከላከያ ሠራዊት ለመገንባት ከሚያስፈልጉት መሠረታዊ ጉዳዮች መካከል፦ ለዚህ አገልግሎት ዓይነተኞች የሆኑትን የትምህርት ተቋማትን ማቋቋም ነው። ለሀያ አንደኛው ክፍል ዘመን የሚሰማማ መከላከያ ኃይል መገንባት ካስፈለገ ለዚህ ዘመን የሚሆኑ ወታደራዊ ትምህርት ቤቶችና የጦር መኮንኖችን የሚያሰለጥኑ ከፍተኛ አካዳሚዎች መመስረት የሚያከራክር አይሆንም ። ቀደም ሲል ተቋቁመው የነበሩት ወታደራዊ ተቋማትና አካዳሚዎች ከመፍረሳቸው በላይ ከእነኝህ ወታደራዊ ማስልጠኛ ተቋማትና አካዳሚዎች ሠልጥነው የተመረቁት ወታደራዊ መኮንኖችና ምሁራን በብዛት እንዲጠፉ ተደርገዋል። የአንድን ሀገር የሠለጠነ ወታደራዊ ኃይልና መኮንኖችንም ጭምር ማጥፋት የሚጠበቀው ከቅኝ ገዥዎች እንጅ ኢትዮጵያዊ ነኝ ከሚል ቡድን ባልሆነ ነበር ። በሦስተኛው የዓለም ሀገሮች ተወዳዳሪ ያልነበረው የሐረር ጦር አካዳሚ ፈራርሶ የጎፋያ ማስጫ መሆኑን ማየት፦ የሚያሳዘን ብቻ ሳይሆን የሚያስቆጭም ሆኗል። ለእጩ መኮንኖች ማስልጠኛ ተብለው የተደራጁት ፦ የሳይንስ ሳቦራቶሪ መሳሪያዎች ፦ የልብስ ማጠቢያ (ላውንደሪ) ማሸኖች ተነቃቅለው ወደሚሄዱበት ተወስደዋል ። የአካዳሚው መጽሐፍት ቤት ተመዝብሯል ። የአካዳሚው እጩ መኮንኖች እንዲሠለጥኑበት ውድ ዋጋ ተከፍሎባቸው ከውጭ ሀገሮች የተገዙ ምርጥ ምርጥ ፈረሶች በሀራጅ እየተሸጡ ደብዛቸው ጠፍቷል ። ዝነኛው የኢትዮጵያ አየር ኃይልም ከዚህ አሳዛኝ ዕድል ሊያመልጥ አልቻለም ። ስመ ጥር የነበረው የፖሊስ አካዳሚም ከዚህ የብሔራዊ ጥፋት መካት አላመለጠም ። በአሁኑ ወቅት ስለ ባህር ኃይል አካዳሚ ማውሳት ፦ ልክ በምድር በዳ እንደመጮህ ስለሚቆጠር ጊዜ

ይፍታው ብሎ ከማለፍ የተሻለ አስተያየት መኖሩን እንጠራጠራለን ። ምንም ምን

ተባለ፣ የኢትዮጵያን ማንነት ለማጥፋትና የባዕዳንን ጥቅም ለማስጠበቅ ሲል ከመጣ የወገን ጠላት በጎ ነገር ስለማይጠበቅ ፣ ያሁኑን ሁኔታ ለመለወጥ ካስፈለገ ፣ ይህን የዘረኛ ሥርዓት አራማጅ ቡድን ከማስወገድ የበለጠ አጣጥቦ ተግባር ሊኖር አይችልም ።

በኢትዮጵያ ሕዝብ ዕምነትም ይሁን በእኛም አመለካከት ፣ በሀገሪቱ አንጡራ ሀብትና በኢትዮጵያ ሕዝብ ስም የተቋቋመ የመከላከያ ሠራዊት ፣ በመሠረቱ ሊሆን የሚችለው የሀገሪቱ የመከላከያ ሠራዊት ነው ። በአጠራርም ይሁን በአተረጓጎም ፣ በአገልግሎትም ይሁን በታማኝነት የሙያ ግዴታውን የሚወጣው ለሀገሩ እንጅ ለማንም የብሔር ድርጅትም ወይም የፖለቲካ ፓርቲ አይደለም ። የዚህም ቀጥተኛ አስተጋብሮ ተጠያቂነቱና ኃላፊነቱ ፣ ለኢትዮጵያ ሕዝብ ብቻ እንደሆነ ያርጋግጥለታል። ይህም በበኩሉ፣ የኢትዮጵያ ብሔራዊ መከላከያ ኃይል እንጅ፣ በየጊዜው ለሚፈራረቁ አምባገነን ሥርዓቶች መሳሪያ እንዳይሆን ያግደዋል። ምንም እንኳን ፣ ደርግ የራሱን የጭካኔ አገዛዝ ለማራመድ ሲል በአብዮት ስም የነበረበት ቡድን አቋቁሞ ብሄራዊ ወንጀል ሲፈጽም እንደነበረ ሁሉ ፣ ዛሬም ወያኔ ሕዝብ የሚጨፈጭፍበት የአጋዛዚ ጦር መስርቶ በሰላማዊ ሕዝብ ላይ የሚያካሄደውን የግድያ ወንጀል መፈፀሙ ከኢትዮጵያ ሕዝብ የተሸሸገ ባይሆንም ፣ ሌላው ተዋጊ ሠራዊት ግን የወገኑን ደም በጭካኔ እንደሚያፈስስ ጠንቅቆ ሊገነዘብ ይገባዋል ። የሀገሪቱን ዳር ድንብር ለመጠበቅ ሲል ደሙን እያፈሰሰ አጥንቱን እየከሰከሰ ከውጭ ጠላት ጋር መፋለም የሚገባው ተዋጊ ሠራዊት ፣ ከሀገሩና ከሕዝቡ ጋር በገባው ቃል ኪዳን መሠረት ፣ የመሳሪያውን አፈ ሙዝ ወደማን እንደሚያዞር በሚገባ ማወቅ አለበት ። የመከላከያ ፖሊሲያችን አፅንዖት ከሚሰጣቸው ዐበይት ጉዳዮች መካከል፣ የኢትዮጵያ የመከላከያ ሠራዊት ፣ የሀገሩን ሕገ መንግሥት ብቻ ሳይሆን ፣ የዓለምአቀፍ ደንቦችንና ህግጋትን መረዳት የሚያስችለውን በቂ ትምህርት እንዲያገኝ ማድረግ ይሆናል ። የኢትዮጵያ የመከላከያ ሠራዊት ሃያ አንደኛው ክፍል ዘመን የሚጠይቀውን ሁለንተናዊ የወታደራዊ ሳይንስ ዕውቀትና ጥበብ ማግኘት እንዳለበት ከልብ የምናምነበት ታላቅ ቆም ነገር ነው። አ ! ጊዜ ለኩሉ ወይም ለሁሉም ጊዜ አለው እንዲሉ ግን የዛሬ ዋናውና ቀዳሚ ግዳጃችን የወያኔን አገዛዝ ገርስሶ ማስወገድ ነው። ይህም ግዳጅ የወያኔን የአፈና ኃይልና ጦር በዕይታ አስገብተን ማቸነፍም ማሸፈትም መቻልን የግድ ይላል ።